

L'ESTACA, L'EINA DEL SOMNI

El 13 d'abril de 1978, ara fa justament 40 anys, apareixia als quioscos de premsa de la ciutat el primer número de L'Estaca, Setmanari de l'Hospitalet, amb un preu de 30 ptes i 20 pàgines.

AQUELL L'HOSPITALET DE FINALS DELS 70

Demogràficament: la majoria de la població estava formada per gent novvinguda de les regions més depauperades de la postguerra, sense formació professional específica i per tant, condemnats majoritàriament a feines subordinades i d'escassa retribució.

Familiarment: en bona part les famílies estaven formades per ciutadans joves que s'establien amb la màxima urgència i, un cop estabilitzats, servien de reclam a altres familiars, amics o coneguts dels llocs d'origen, esperançats pels horitzons de futur que oferia la indústria.

Els barris: on s'instal·laven havien estat construïts a corre cuita i sense les infraestructures ni els serveis imprescindibles per desenvolupar la vida amb la normalitat requerida.

Econòmicament: la fase d'acumulació de capital que viu la indústria del moment i la gran oferta de mà d'obra barata, amb una productivitat molt baixa, sense inversió tecnològica, amb salaris miserables i amb horaris de feina excessius crea una situació explosiva als centres de treball. Alhora, l'encariment dels productes de consum i dels serveis, i la inflació desbordada es converteixen en desreguladors de l'economia, que provoquen crisis cícliques de tancament d'empreses i d'atur, i fenòmens d'explotació creixent.

Sociològicament: la societat viu una certa obertura a l'exterior conseqüència de l'allau turístic i descobreix els valors de les democràcies occidentals enfront el conservadorisme nacional-catòlic del règim.

Socialment: es posa de manifest l'esperit de superació de la societat civil. Hereus directes de la postguerra, amb la seva càrrega de misèria i sacrificis, la societat més pobre pren consciència del valor de la formació i de la cultura. La Universitat es converteix en un refugi pels fills dels treballadors, que veuen en la professionalització i l'especialització un bon recurs per avançar en l'escala social.

Ideològicament: la subbualització ciutadana es converteix en el magma idoni per la presa de consciència. Partits de l'esquerra socialista i comunista i sindicats, especialment, adquireixen un relleu social a mesura que les contradiccions s'aguditzen i el seu missatge emancipatori qualla.

Organitzativament: la reivindicació i defensa de la millora de les condicions de vida, es transfigura en una eina de mobilització social de primera magnitud. Les Associacions de Veïns es converteixen en l'eix de la lluita per la millora dels barris i en una escola de lideratges futurs.

L'Església: (i també moltes altres entitats tradicionals) especialment en els barris pobres i en les ciutats industrials de l'entorn metropolità, es posa progressivament a disposició de la renovació social i al costat dels més desafavorits.

Els mitjans de comunicació: de capital privat, sempre atents al que dicten els poders reals de la societat, opten per seguir la dinàmica que imposa el liberalisme democràtic i es converteixen, a mesura que el franquisme es rigoritza i mostra les darreres inflexibilitats, en un altaveu, cada vegada més útil, dels corrents democràtics, en clara contraposició amb els mitjans de comunicació públics, lligats estreta i fidelment fins el darrer dia, a les posicions intransigents del poder franquista.

Corresponsalies

El recurs informatiu per salvar l'absència de premsa pròpia són les pàgines dels diaris de Barcelona. Cada diari té el seu corresponent, que acostuma a ser un ciutadà del seu municipi, en aquest cas, amb una clara vocació periodística, que s'encarrega de recollir notícies i informació de caràcter local en aquestes publicacions. La Llei de Premsa de 1966 es converteix en un punt d'inflexió per que la veu dels 'Empleats' de l'Hospitalet que després de Barcelona.

Pràcticament el doble que als anys precedents, i amb una progressió geomètrica.

La Llei de Premsa de 1966, a partir de 1972, serà el dos diaris de Barcelona que treballaran la informació local, gràcies a la democràcia i l'entusiasme ciutadà, respectivament, dels dos corresponsals locals, Rodríguez Paredes i Company.

Hasta septiembre

Nuestra primera temporada llega a su fin con este quincuagésimo número de "L'Estaca" que ponemos a la venta: volveremos a aparecer en septiembre, con el ánimo fresco y renovado por unas vacaciones que a nosotros, como a todo el mundo, también nos convienen. Adelantamos una semana nuestras vacaciones — previstas inicialmente sólo para el mes de agosto — porque se han adelantado también las circunstancias que nos llevaban a interrumpir durante un mes nuestra semanal presencia en la ciudad.

Estas circunstancias son bien evidentes. Los quince cierran, nuestros suscriptores se van de verano, los anunciantes nos dicen que hasta septiembre, la ciudad se vacía, como comprueban los que se quedan. Nuestra redacción — que no es la del "New York Times" — no puede permitirse el lujo de dejar un retén suficiente para seguir apareciendo durante agosto.

Tampoco estamos en disposición de hacer lo que, por ejemplo, algunos periódicos franceses sí pueden plantearse: desplazar un cuerpo de redacción a la Costa Brava y publicar ediciones especiales de vacaciones. Para "L'Estaca", el equivalente sería editar números especiales en Andalucía.

Por estas razones les decimos que hasta septiembre! Volveremos con algunas innovaciones que la experiencia de nuestros tres meses de existencia nos aconseja introducir rápidamente. Mentiríamos si dijéramos que hemos alcanzado el techo de nuestras aspiraciones. Al contrario, estamos todavía lejos del mismo. Lo que sí hemos podido comprobar es que "L'Estaca" ha suscitado suficientes respuestas positivas como para seguir adelante.

Un editorial a portada a columna sencera en el número 15 de L'Estaca s'acomiadava fins el setembre "Hasta septiembre".

L'Estaca avançava les seves vacances perquè no hi havia recursos per seguir pagant la impremta i la redacció estava en plena crisi.

Un moment de la presentació de L'Estaca a l'Aula de Cultura de la Florida

Staff

Escàner:

Javier Pablos Pérez, Andrés Durán

Fotografies:

Arxiu JV, Local-Mundial (Manuel Domínguez),
CEL'H, Joan Massats

Textos:

Jesús A. Vila

Disseny i muntatge:

Teresa Castillo (BCN Content Factory)

Documentació:

Lidia Santacana, Centre d'Estudis de l'Hospitalet

Coordinació:

Juan Carlos Valero

Edició:

FIC - L'Hospitalet

Correu electrònic: fic.lhospitalet@gmail.com

Blog: ficlhospitalet.wordpress.com

Twitter: @fic_lh

**FES-TE'N SOCI
FES-TE'N SÒCIA**

Foment de la
Informació
Crítica

